

Izveštaj o učešću ministra rudarstva, nafte i gasa mr Admira Šahmanovića na Energetskoj konferenciji „ENERGETSKA POLITIKA ZAPADNOG BALKANA“ koja je održana 10. decembra 2024. godine u Beogradu, Republika Srbija

Na poziv Jakova Devčića, direktora fondacije Konrad - Adenauer- Stiftung i Stefana Surlića, izvršnog direktora RESECO Srbija ministar rudarstva, nafte i gasa mr Admir Šahmanović učestvovao je u radu konferencije kao govornik na panelu “Energetska prekretnica, inovacije, investicije u energetsku efikasnost: Kakvo je stanje u regionu” koja je održana 10. decembra 2024. godine u Beogradu, Republika Srbija.

Na konferenciji su učestvovali visoki predstavnici vlada iz regiona jugoistočne Evrope, a podržana je od strane Predsjednika Vlade Republike Srbije Miloša Vučevića, koji je zvanično otvorio konferenciju.

Za Crnu Goru, kao i za druge zemlje učesnice, konferencija je predstavljala izuzetnu priliku za dalje jačanje regionalne saradnje, partnerstava i razgovor o glavnim energetskim projektima u regionu Zapadnog Balkana. Učešće ministra rudarstva, nafte i gasa značajno je sa stanovišta promocije potencijala koje Crna Gora posjeduje, razmatranja najboljih modela valorizacije resursa, a sve sa ciljem jačanja energetske i geopolitičke pozicije Crne Gore na Zapadnom Balkanu i EU.

Konferencija “Energetska politika Zapadnog Balkana: **Energetska diverzifikacija kao bezbjedonosni faktor za Evropu**” organizovana je povodom godišnjice zvaničnog puštanja u rad gasnog interkonektora Bugarska-Srbija (IBS). Ovaj projekat je realizovan uz podršku EU programa “Connecting Europe Facility” sa više od 80 miliona eura, kao i dodatnim sredstvima iz drugih strukturnih fondova i IPA iz Evropske unije.

Ovaj značajan pomak u regionalnoj saradnji predstavlja uspjeh Evropske unije, njene infrastrukturne i politike integracije regiona Zapadnog Balkana u evropsko energetsko tržište. Osim toga, projekat energetske diverzifikacije ojačao je i političke odnose država članica EU sa državama Zapadnog Balkana, ali i umanjio geopolitičku osjetljivost na potencijalne nestanke energije ili političke napetosti.

Ministar rudarstva, nafte i gasa Crne Gore, mr Admir Šahmanović, učestvovao je na panelu „Energetska prekretnica, inovacije, investicije u energetsku efikasnost: Kakvo je stanje u regionu”. U svom izlaganju ukazao je da je Crna Gora posvećena članstvu u Evropskoj uniji u bliskoj budućnosti i u skladu sa tim ostaje dosljedna evropskim vrijednostima koji se odnose na povećanje kapaciteta obnovljivih izvora energije i osiguranju sigurnog snabdijevanja. U tom kontekstu ukazao je na donošenje Zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora, Zakona o energetici, Nacionalnog energetskog i klimatskog plana, u cilju unaprijeđenja investicione klime i stvaranje povoljnog biznis ambijenta za projekte izgradnje vjetro i solarnih parkova.

Istakao je da Crna Gora posvećeno radi na diverzifikaciji energetskih izvora. Novi Zakon o sigurnosti snabdijevanja naftnim derivatima u Crnoj Gori, predviđa formiranje obaveznih rezervi u količini od 90 dana, odnosno tri mjeseca. Rezerve će se dijelom čuvati kao gotov proizvod, tj. jedna trećina u Crnoj Gori, dok će ostale rezerve biti uskladištene putem ugovora koji omogućavaju kupovinu derivata u vanrednim okolnostima.

Planiran je i nastavak realizacije Jadransko-jonskog gasovoda koji predstavlja nastavak južnog koridora i povezuje Albaniju, Crnu Goru i Hrvatsku dalje sa zapadnom Evropom, gdje bi se koristili adaptivni materijali i za vodonik prilikom izgradnje gasovoda. Crna Gora bi na ovaj način postala važan strateški partner EU.

Planirano je raspisivanje poziva za istraživanje Jadranskog podmorja sa aspekta provjere ugljovodonične potencijalnosti, razmatra se mogućnost izgradnje LNG terminala u Luci Bar. U nastavku izlaganja ministar Šahmanović je istakao da će jedna od glavnih uloga Ministarstva biti aktivno smanjenje upotrebe fosilnih goriva, te da se Crna Gora obavezala da će do 2030. godine znatno smanjiti emisije gasova sa efektom staklene bašte i povećati udio obnovljivih izvora energije u finalnoj potrošnji. Vlada CG već duži niz godina sprovodi program „Energetski efikasan dom“ i druge projekte energetske efikasnosti koji umnogome doprinose ostvarenju energetske ciljeva. Takođe, naglasio je da Crna Gora veoma vodi računa o socijalno ugroženim kategorijama stanovništva u oblasti energetskog sektora. Postoji više modela subvencija, u odnosu na stepen ugroženosti, stepen potrošnje električne energije i sl. Istakao je da je za Crnu Goru od izuzetnog značaja pronalaženje alternativnih stabilnih izvora energije.

Predlog zaključaka:

Vlada Crne Gore se na sjednici od _____ decembra 2024. godine upoznala s Izveštajem o učešću ministra rudarstva, nafte i gasa mr Admira Šahmanovića na Energetskoj konferenciji „ENERGETSKA POLITIKA ZAPADNOG BALKANA“ koja je održana 10. decembra 2024. godine u Beogradu, Republika Srbija.